

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna a JUDr. Oľgy Trnkovej v právnej veci navrhovateľov 1/ E. S., bývajúcej v Č., 2/ V. T., bývajúceho v Č., zastúpených JUDr. K. P., advokátkou v K., proti odporcom 1/ P. V., bývajúcemu v Č., 2/ M. V., bývajúcej v Č., **o určenie, že parcela č. X. – zastavaná plocha o výmere X. m² zapísaná na LV č. X. kat. úz. Č. patrila v čase smrti nebohého I. T., zomretého X., do jeho vlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 7 C 441/2002, o dovolaní navrhovateľov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. októbra 2007 sp. zn. 2 Co 270/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľov 1/ a 2/ **z a m i e t a .**

Odporcom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice – okolie rozsudkom z 28. apríla 2006 č.k. 7 C 441/2002-134 určil, že parcela č. X. zastavaná plocha o výmere X. m², zapísaná na Správe katastra Košice – okolie na LV č. X. k.ú. Č. patrila v čase smrti nebohého I. T., zomretého X., do jeho vlastníctva. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danej veci boli splnené všetky podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva podľa Občianskeho zákonníka z roku 1950 vydržaním.

Právny predchodca navrhovateľov I. T. vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti vydržal ešte predtým, ako došlo k reštitúcii. Preto predmetná parcela v čase smrti nebohého I. T. patrila do jeho vlastníctva.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 15. októbra 2007 sp. zn. 2 Co 270/2006 na odvolanie odporcov zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Navrhovateľom uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne odporcom trovy konania v sume 3 100,- Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku JUDr. P. T.. Dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre potvrdenie ani zrušenie napadnutého rozsudku, ale pre zmenu rozsudku súdu prvého stupňa a zamietnutie žaloby (§ 220 O.s.p.). Uviedol, že zo spisu bývalého Okresného súdu Košice – vidiek sp. zn. D 954/95 a Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 1 D 578/2002 o prejednaní dedičstva, resp. novoobjaveného majetku po poručiteľovi I. T. vyplýva, že ako dedičia po ňom prichádzajú do úvahy dcéra E. S. a vnuci R. T., V. T. a M. T. (deti nebohého poručiteľovho syna V. T., ktorý zomrel v roku 1984). R. T. a M. T., ktorí majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov, neboli účastníkmi tohto konania a preto nebolo možné žalobe pre nedostatok vecnej legitimácie vyhovieť.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali včas dovolanie navrhovateľa 1/ a 2/ a žiadali, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedli, že uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané po nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa ich názoru v súlade s bežnou súdnou praxou sa v danej veci nejedná o tzv. nerozlučné spoločenstvo, lebo ak súd určí, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi v ďalšom dedičskom konaní o novoobjavenom majetku je poverený notár, ako súdny komisár, povinný zistiť okruh dedičov, t.j. všetkých dedičov, ktorí si v dedičskom konaní uplatnia svoj dedičský nárok, prípadne sa ho vzdajú, ale v dedičskom konaní vystupujú. Nemožno sa stotožniť s názorom odvolacieho súdu v danej veci, že dedičstvo vyporiadané nebolo. Ostatní dedičia, právni nástupcovia po neb. V. T. vôbec nemuseli byť účastníkmi konania. Podľa ich názoru nejde o typický príklad nerozlučného spoločenstva, v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p.

Odporcovia 1/ a 2/ vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľov 1/ a 2/ žiadali, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

Dovolanie neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by poukazovali na pochybenie odvolacieho súdu v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktorému ho zákon pripúšťa (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľov 1/ a 2/ nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Bez ohľadu na to, či odvolací súd rozhodol rozsudkom alebo uznesením, ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti jeho rozhodnutiu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z väd vymenovaných pod písmenami a/ až g/ O.s.p. Na tieto vady konania musí dovolací súd prihliadnuť ex officio, teda vždy, či už ich existenciu účastník namieta alebo nie (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolatelia žiadnu z týchto väd nenamietali a vada uvedenej povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo.

Dovolanie navrhovateľov 1/ a 2/ smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žaloba sa v celom rozsahu zamietá.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Dovolanie navrhovateľov 1/ a 2/ smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, preto je prípustné.

Dovolatelia v dovolaní uplatnili dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietali, že ostatní dedičia, právni nástupcovia po neb. V. T., nemuseli byť účastníkmi konania. Podľa ich názoru v predmetnej veci sa nejedná o tzv. nerozlučné spoločenstvo v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd v danej veci rozhodol správne a v podrobnostiach odkazuje na dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu.

Z ustanovenia § 91 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba. Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmien je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane (§ 91 ods. 2 O.s.p.).

V danej veci išlo o určenie, či právny predchodca žalobcov – otec vo vzťahu k navrhovateľke 1/ a starý otec vo vzťahu k navrhovateľovi 2/, a to I. T., ktorý zomrel X., bol ku dňu smrti vlastníkom pozemku parcely č. X., zapísaného na LV č. X. kat. úz. Č.. Spor či súčasťou dedičstva po poručiteľovi je určitá vec sa v občianskom súdnom konaní prejednáva žalobou dedičov, o určenie, že poručiteľ bol v deň smrti vlastníkom veci. Ak je tu viac dedičov a dedičstvo ohľadne spornej veci nebolo vyporiadané, nemôžu sa dedičia potom domáhať určenia, že sú spoluvlastníkmi veci. V prípade úspechu takejto žaloby, je tento majetok zahrnutý do dedičstva.

Preto ak zanechal poručiteľ viac dedičov, a ak nebolo dedičstvo medzi nimi vyporiadané ohľadom veci, o ktorú v občianskom súdnom konaní vedenom s osobou, ktorá nie je poručiteľovým dedičom, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov a z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne. V konaní, v ktorom ide o túto vec, majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 91 ods. 2 O.s.p.). Konania o takejto žalobe sa musia zúčastniť (navrhovatelia alebo ako odporcovia) všetci dedičia, inak je daný nedostatok vecnej legitímácie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod namietaný navrhovateľmi 1/ a 2/ podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nie je daný. Keďže v dovolacom konaní neboli zistené ani ďalšie dôvody, ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľov 1/ a 2/ podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Úspešným odporcom 1/ a 2/ vzniklo v dovolacom konaní právo na náhradu trov konania proti navrhovateľom 1/ a 2/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však nepriznal trovy dovolacieho konania, lebo im žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília. Kišacová

